

Záradék: Az irat elektronikus iratból készült
papír alapú másolat.

2022 -03- 2 1

PH
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: IV/00553-2/2022

Érkezett: 2022 MÁRC 28.

Példány: Kezelőiroda:

Melléklet: db

T.

Alkotmánybíróság
részére

A Budapest Környéki Törvényszék
Büntetés-végrehajtási Csoportja útján!

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott indítványozó [REDACTED] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján M/1. alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőmön, dr. Palotai Dániel ügyvéden, keresztül az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2021. december hó 08. napján 4.Bpkf.1515/2021/2. számon hozott végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. A pertörténet és a tényállás ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Márianosztrai Fegyház és Börtön útján a Budapest Környéki Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja részére jogi képviselőmön, dr. Palotai Dániel ügyvéden, keresztül 2017. október hó 02. napján kelt kártalanítás iránti kérelmet [8. sz. melléklet a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelethez] terjesztettem elő büntetés-végrehajtási intézetekben töltött fogva tartásom vonatkozásában az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt a Bv. tv. alapján.

A kártalanítás iránti kérelemben a kártalanítás megállapítását fogva tartásomnak a Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet vonatkozásában 2013. április hó 29. napjától 2013. május hó 27. napjáig, a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet vonatkozásában 2013. május hó 27. napjától 2013. június hó 18. napjáig, a Szegedi Fegyház és Börtön vonatkozásában 2015. július hó 27. napjától 2015. augusztus hó 10. napjáig terjedő időszakára vonatkozóan kértem, ezeket jelöltem meg kérelmezett időszaknak jogi képviselőm útján.

Kérelmemben elsődlegesen túlsúfoltságra hivatkoztam a fogva tartó büntetés-végrehajtási intézetek vonatkozásában, illetőleg kérelmemhez csatolásra került az Emberi Jogok Európai Bíróságához (a továbbiakban: EJEB) 2016. március hó 01. napján benyújtott kérelmem is (EJEB nyilvántartási szám: 134891/16. szám). A túlsúfoltságon kívüli egyéb jogsérelmeimet az EJEB kérelmem tartalmával egyezően adtam elő.

A Budapest Környéki Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja, mint elsőfokú bíróság a a kérelmezett időszakokat egységesen vizsgálta, és jogi képviselőm részére 2021. október hó 04. napján kézbesített, 17.Bv.4297/2020/3. számon hozott elsőfokú végzésével (M/2.) a teljes

2022 -03- 2 1

P.H.

időszakra előterjesztett kérelmemet érdemi vizsgálat nélkül elutasította elkésettség okán azzal, hogy a büntetések, intézkedések, egyes kényszerintézkedések és szabálysértési eljárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (továbbiakban: Bv. tv.) 436. § (10) bekezdés a) és b) pontjai értelmében kártalanítási igény benyújtására az az elítélt és egyéb jogcímen fogvatartott is jogosult, akinek az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülményekből eredő sérelme a módosítás hatálybalépése (2017. január 01.) előtt egy éven belül szűnt meg, vagy aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEB a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott az EJEB-hez címzett kérelmét 2015. június 10. napját követően nyújtotta be és a kérelem benyújtásakor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap telt el. A Bv. tv. 436. § (11) bekezdése alapján a (10) bekezdés esetén a hat hónapos jogvesztő határidő 2017. január 1. napjával kezdődik. Esetemben a sérelmezett időszak utolsó napja 2015. augusztus 10. napja volt, melyet követően az EJEB-hez a védő 2016. március 1. napján nyújtotta be kérelmét. A bíróság úgy érvelt továbbá, hogy egyebekben amennyiben jogosult lettem volna benyújtani kártalanítás iránti kérelmet, annak az előterjesztésére nyitva álló jogvesztő határidő 2017. június hó 30. napja volt.

A Bv. tv. 2017. január 1. – 2020. december 31. között hatályban volt 10/A. § (4) bekezdés szerinti kártalanítás iránti kérelem előterjesztésének vonatkozásában jogvesztő határidő az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények megszűnésétől számított 6 hónap. A Bv. tv. 436. § (11) bekezdés alapján azonban amennyiben az elítélt a Bv. tv. (10) bekezdés a)-b) pontja alapján nyújt be kártalanítás iránti kérelmet, úgy a Bv. tv. 2017. január 1. – 2020. december 31. között hatályban volt 10/A. § (4) bekezdésében meghatározott jogvesztő határidő e rendelkezés hatályba lépésének, azaz 2017. január hó 1., napjától számított 6 hónap. Ennek megfelelően a bíróság azzal érvelt, hogy kártalanítás iránti kérelmemet legkésőbb 2017. június hó 30. napjáig kellett volna előterjesztenem, így elkésettség okán elutasította kérelmemet.

2021. október hó 12. napján jogi képviselőm útján az elsőfokú bírósági végzés ellen fellebbezést (M/3) terjesztettem elő a Budapest Környéki Törvényszék Másodfokú Tanácsa részére, melyben jogi képviselőm előadta, hogy esetemben nem a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b) pontja alapozza meg a jogosultságot a kártalanítás iránti kérelem előterjesztésére, hanem a Bv. tv. 2017. január 1. – 2020. december 31. között hatályban volt 10/A. § (4) bekezdése, ezzel esetemben az e rendelkezés szerinti, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények megszűnésétől számított 6 hónap a jogvesztő határidő a kártalanítás iránti kérelmem előterjesztésére. A Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b) pontja ugyanis olyan elítélt kérelmének vonatkozásában alkalmazandó, aki EJEB-kérelmét 2015. június hó 10. napját követően nyújtotta be és a jogsértés megszűnésétől számítottan több, mint 6 hónap telt el. Mivel én folyamatos fogva tartásban voltam, így esetemben a jogsértés megszűnésétől számított több, mint 6 hónap nem telhetett el 2017. június hó 30. napjáig, a bíróság ennek megfelelően törvénysértő módon és helytelenül értelmezte és alkalmazta esetemben a Bv. tv. fent hivatkozott rendelkezéseit. A bíróság figyelmen kívül hagyta a jogértelmezés és jogi érvelése során, hogy bár én EJEB-kérelmemet 2015. június hó 10. napját követően nyújtottam be, fogva tartásomból csak 2019. március hó 03. napján szabadultam véglegesen, így esetemben a bíróság által jogi érvelésként használt jogszabályhely nem alkalmazható és értelmezhető.

2022 -03- 2 1

P.H.

A fellebbezést a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2021. december hó 08. napján 4.Bpkf.400/2021/2. számon hozott, jogi képviselőm részére 2021. december hó 11. napján kézbesített végzésével (M/5.) helybenhagyta, azzal, hogy az elsőfokon eljáró bíróság jogértelmezése helytálló és esetemben a Bv. tv. 436. § (10) és (11) bekezdése együttesen alkalmazandó és értelmezendő, ezért kártalanítás iránti kérelmem elutasítása elkésetttség okán helytálló volt.

Jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Előadom, hogy jogorvoslati lehetőségeimet kimerítettem. A Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Bpkf.1515/2021/2. számon hozott végzésében a 3. oldal utolsó bekezdésében szerepel, hogy a másodfokú bíróság határozata ellen a Be. 615. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel további fellebbezésnek helye nincs.

Nyilatkozom, hogy az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetőleg nem kezdeményeztek perújítást.

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Alkotmányjogi panaszom alapjául szolgáló bírói döntést, a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Bpkf.1515/2021/2. számon hozott végzése 2021. december hó 08. napján kelt, és 2021. december hó 11. napon került kézbesítésre jogi képviselőm részére elektronikus úton, Ügyfélkapu tárhelyére.

A fentiek alapján nyilatkozom, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti, az alkotmányjogi panasz benyújtása alapjául szolgáló bírói döntés közzétételétől számított 60 napos határidő megtartásra került.

Érintettség megalapozása

Az alkotmányjogi panaszban támadott, 4.Bpkf.1515/2021/2. számon hozott másodfokú bírósági végzés közvetlenül jogaimat sérti az alábbiak alapján.

A büntetés-végrehajtási intézetekben töltött fogva tartásom idején szinte szüntelenül, végig alapvető jogaimat sértő körülmények között kerültem elhelyezésre különösen a zárcák extrém túlzásfokosságának okán. Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése szerint senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni. Az EJEB megállapította, hogy a zsúfolt körülmények közötti fogva tartás nem tartja tiszteletben az alapvető emberi méltóságot, kimeríti az EJEE 3. cikkében tilalmazott embertelen és megalázó bánásmód fogalmát. Az EJEE túlzásfokosságnak tekinti, ha az egy fogvatartottra jutó személyes mozgástér kevesebb, mint 3 m² és ez megvalósítja az EJEE 3. cikkében meghatározott tilalom megsértését.

A 2016. évi CX. törvény több ponton módosította a Bv. tv.-t és más jogszabályokat. 2017. január 1-jén hatályba lépő rendelkezésekkel biztosították a jogsértésekkel szembeni fellépés

2022 -03- 2 1

P.H.

lehetőségét és a hatékony kompenzálást az EJEB által kifogásolt, alapvető jogokat sértő fogva tartási körülmények vonatkozásában.

Mivel fogva tartásom szinte egész ideje alatt emberi méltóságomat sértőek voltak elhelyezési körülményeim, ezért éltem a Bv. tv.-ben biztosított kártalanítás iránti kérelem benyújtására vonatkozó jogosultságommal annak érdekében, hogy a fogva tartó büntetés-végrehajtási intézetekben uralkodó jogsértő elhelyezési körülményekért méltányos és megfelelő kompenzációt kapjak.

Tekintettel arra, hogy a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság a fellebbezésem elutasító végzését álláspontom szerint nem független és páratlan eljárás keretében hozta meg, tisztességes eljáráshoz való jogom sérült, ezért érintett vagyok, mivel a fent hivatkozott bírósági döntés jogaimat sérti.

Az Emberi Jogok és az Alapvető Szabadságjogok Védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény (EJEE) 3. cikke szerint senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.

A büntetés-végrehajtási intézetekben uralkodó és az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények, valamint a túlszűfoaltság problémájának megoldásával évtizedek óta küzd a magyar igazságszolgáltatási rendszer. Az Emberi Jogok Európai Bíróságához (a továbbiakban: EJEB) 2011-től számos ilyen jogcímen indított eljárás érkezett, amelyek rendszerszintű hibára utaltak. A Magyarországot elmarasztaló ítéletek, és különösen a 2015-ös Varga és társai kontra Magyarország pilot judgement (vezető ítélet) következményeként a nemzeti jogalkotó a büntetés-végrehajtási intézetek túlszűfoaltsága és az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt elszenvedett jogsérelmek kompenzálására bevezette az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti panasz-, illetve kártalanítási eljárást. Az EJEB a fent említett ítéletben kimondta, hogy a magyar államnak olyan intézkedéseket kell hoznia, amelyek megfelelnek az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 3. cikkének és megoldást jelentenek a büntetés-végrehajtási rendszerben fennálló strukturális problémák megoldására.

Az alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, illetőleg a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Álláspontom szerint az alkotmányjogi panaszomban támadott, 4.Bpkf.1515/2021/2. számon hozott másodfokú bírósági végzés közvetlenül az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogomat sérti az alábbiak alapján.

A büntetés-végrehajtási intézetekben töltött fogva tartásom idején szinte szüntelenül, végig alapvető jogaimat sértő körülmények között kerültem elhelyezésre különösen a zárkák extrém túlszűfoaltságának okán. Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése szerint senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni. Az EJEB megállapította, hogy a zsűfoolt körülmények közötti fogva tartás nem tartja tiszteletben az alapvető emberi méltóságot, kimeríti az EJEE 3. cikkében tilalmazott embertelen és megalázó bánásmód fogalmát. Az EJEE túlszűfoaltságnak tekinti, ha az egy fogvatartottra jutó személyes mozgástér kevesebb, mint 3 m² és ez megvalósítja az EJEE 3. cikkében meghatározott tilalom megsértését.

2022 -03- 2 1

P.H.

A 2016. évi CX. törvény több ponton módosította a Bv. tv.-t és más jogszabályokat. 2017. január 1-jén hatályba lépő rendelkezésekkel biztosították a jogsértésekkel szembeni fellépés lehetőségét és a hatékony kompenzálást az EJEB által kifogásolt, alapvető jogokat sértő fogva tartási körülmények vonatkozásában. Mivel fogva tartásom szinte egész ideje alatt emberi méltóságomat sértőek voltak elhelyezési körülményeim, ezért éltem a Bv. tv.-ben biztosított kártalanítás iránti kérelem benyújtására vonatkozó jogosultságommal annak érdekében, hogy a fogva tartó büntetés-végrehajtási intézetekben uralkodó jogsértő elhelyezési körülményekért méltányos és megfelelő kompenzációt kapjak.

Tekintettel arra, hogy a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság a fellebbezésem elutasító végzését álláspontom szerint nem független és pártatlan eljárás keretében hozta meg, tisztességes eljáráshoz való jogom sérült.

Fellebbezésemben egyértelműen azt sérelmeztem, hogy a Bv. tv. 436. § (10) és (11) bekezdése ügyemben nem alkalmazható és értelmezhető, mivel az ezekben foglalt követelmények (az EJEB-kérelem 2015. június hó 10. napját követő benyújtása és az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények megszűnésétől számított több, mint 6 hónap eltelte) esetemben nem voltak megállapíthatók, ezért esetemben a 2017.01.01. napjától 2020.12.31. napjáig hatályban volt Bv. tv. 10/A. § (4) bekezdésében meghatározott jogvesztő határidő irányadó, így a 2017. október hó 02. napján előterjesztett kártalanítás iránti kérelmem nem tekinthető elkésettnek.

A másodfokú bíróság indokolása és érvelése arra enged következtetést, hogy a fellebbezésemben foglaltakra - amely fellebbezés egyetlen rendes jogorvoslati lehetőségem kimerítésének körébe tartozik – egyáltalán nem reagált érdemben, és nem vizsgálta érdemben az elsőfokú bírósági döntés indokolásának, érvelésének, az abban levezetett jog- és törvényhely-értelmezés helyességét a Bv. tv. 436. § (11) bekezdésének vonatkozásában, amely törvényhely álláspontom szerint az általam fent, illetőleg korábban már előadottak alapján, esetemben nem alkalmazható. A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósági döntésben foglaltakat valamelyest átfogalmazva, illetve a fent hivatkozott, fellebbezésem tartalmára érdemben nem reagáló, azt érdemben nem vizsgáló tartalommal átemelte a másodfokú döntés indokolásába.

A fentiek alapján ügyemben nem érvényesült hatékonyan jogorvoslatihoz való jogom, illetőleg független és pártatlan bírósági döntés ügyemben nem született, ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogom sérült, mivel a másodfokú bírósági döntés álláspontom szerint nem független és pártatlan, és az abban foglalt jogértelmezés, illetve törvényhely-értelmezés esetemben nem alkalmazható. Álláspontom szerint ezen alapjogsérelem érdemben befolyásolta a másodfokú bírósági döntést, illetőleg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el”.

2022 -03- 21

P.H.

Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslással éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti”.

A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A büntetés-végrehajtási intézetekben töltött fogva tartásom idején szinte szüntelenül, végig alapvető jogaimat sértő körülmények között kerültem elhelyezésre különösen a zárkák extrém túlzásúfóltságának okán. Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése szerint senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni. Az EJEB megállapította, hogy a zsúfolt körülmények közötti fogva tartás nem tartja tiszteletben az alapvető emberi méltóságot, kimeríti az EJEE 3. cikkében tilalmazott embertelen és megalázó bánásmód fogalmát. Az EJEE túlzásúfóltságnak tekinti, ha az egy fogvatartottra jutó személyes mozgástér kevesebb, mint 3 m² és ez megvalósítja az EJEE 3. cikkében meghatározott tilalom megsértését.

Az Emberi Jogok és az Alapvető Szabadságjogok Védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény (EJEE) 3. cikke szerint senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.

A büntetés-végrehajtási intézetekben uralkodó és az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények, valamint a túlzásúfóltság problémájának megoldásával évtizedek óta küzd a magyar igazságszolgáltatási rendszer. Az Emberi Jogok Európai Bíróságához (a továbbiakban: EJEB) 2011-től számos ilyen jogcímen indított eljárás érkezett, amelyek rendszerszintű hibára utaltak. A Magyarországot elmarasztaló ítéletek, és különösen a 2015-ös Varga és társai kontra Magyarország pilot judgement (vezető ítélet) következményeként a nemzeti jogalkotó a büntetés-végrehajtási intézetek túlzásúfóltsága és az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt elszenvedett jogsérelmek kompenzálásra bevezette az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti panasz-, illetve kártalanítási eljárást.

Az EJEB a fent említett ítéletben kimondta, hogy a magyar államnak olyan intézkedéseket kell hoznia, amelyek megfelelnek az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 3. cikkének és megoldást jelentenek a büntetés-végrehajtási rendszerben fennálló strukturális problémák megoldására. A 2016. évi CX. törvény több ponton módosította a Bv. tv.-t és más jogszabályokat. 2017. január 1-jén hatályba lépő rendelkezésekkel biztosították a jogsértésekkel szembeni fellépés lehetőségét és a hatékony kompenzálást az EJEB által kifogásolt, alapvető jogokat sértő fogva tartási körülmények vonatkozásában.

Mivel fogva tartásom szinte egész ideje alatt emberi méltóságomat sértőek voltak elhelyezési körülményeim, ezért éltem a Bv. tv.-ben biztosított kártalanítás iránti kérelem benyújtására vonatkozó jogosultságommal annak érdekében, hogy a fogva tartó büntetés-végrehajtási intézetekben uralkodó jogsértő elhelyezési körülményekért méltányos és megfelelő kompenzációt kapjak.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által

felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a tisztességes eljáráshoz való jog, mint alapjog tartalma egyértelműen magában foglalja a bíróságok független és pártatlan eljárásának követelményét [21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [58].

Tekintettel arra, hogy a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság a fellebbezést elutasító végzését álláspontom szerint nem független és pártatlan eljárás keretében hozta meg, tisztességes eljáráshoz való jogom sérült, ezért érintett vagyok, mivel a fent hivatkozott bírósági döntés jogaimat sérti az alábbiak alapján.

A másodfokú bíróság fent hivatkozott számon hozott végzésében azzal érvel a Bv. tv. Átmeneti rendelkezéseit rögzítő Bv. tv. 436. § (10) és (11) bekezdése alkalmazásának, illetőleg esetemben alkalmazhatóságának vonatkozásában, hogy:

„Okszerűen jutott az elsőfokú bíróság arra a megállapításra, hogy Orsós Ferenc József elítélt védője útján előterjesztett kártalanítási igényben sérelmezett időszak utolsó napja (2015. augusztus 10. napja) és az Emberi Jogok Európai Bíróságához 2016. március 01. napján benyújtott kérelem között – figyelemmel a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b) pontjának II. fordulatra – több, mint 6 hónap eltelt. Ekként az elsőfokú bíróságnak a kártalanítás iránti kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása körében hozott – jogosultság hiányára alapított - határozata helyes és törvényes.

Helytállóan, kimerítő részletességgel mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy az elítélt védője által előterjesztett kártalanítás iránti igény a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés a) illetve b) pontjaiban foglalt kritériumok – legalább – egyikének a fennállása esetén sem vizsgálható érdemben, mivel az - a jogvesztő határidőre figyelemmel – elkészen került előterjesztésre.

Kiemeli a másodfokú bíróság a védői fellebbezés kapcsán azt, hogy a kártalanítási igényérvényesítés határidejét rögzítő Bv. tv. 436. § (11) bekezdése olyan kivételt előíró rendelkezést nem tartalmaz, mely szerint a folyamatos fogvatartásban - 2017. január 01. napját megelőzően, illetve azt követően is – lévő elítéltek esetében a 2016. december 31. napjáig terjedő fogvatartási időszakokra vonatkozó kártalanítás iránti kérelem előterjesztése vonatkozásában a 6 hónapos igényérvényesítési határidő nem 2017. január 01. napjától venné kezdetét. Ezzel ellentétes tartalmú megállapítás az Alkotmánybíróság 3074/2021.(III.4.) számú határozatából sem vezethető le”.

A fent idézett indokolás a vonatkozó törvényhely kapcsán álláspontom szerint ügyemben nem állja meg helyét, ugyanis nincs közvetlen kapcsolatban az általam az elsőfokú végzés elleni fellebbezésemben előadott indokokkal, azokra közvetlenül nem reagál.

A másodfokú bíróság indokolása és érvelése arra enged következtetést, hogy a fellebbezésemben foglaltakra - amely fellebbezés egyetlen rendes jogorvoslati lehetőségem kimerítésének körébe tartozik – egyáltalán nem reagált érdemben, és nem vizsgálta érdemben az elsőfokú bírósági döntés indokolásának, érvelésének, az abban levezetett jog- és törvényhely-értelmezés helyességét a Bv. tv. 436. § (11) bekezdésének vonatkozásában, amely törvényhely álláspontom szerint az általam fent, illetőleg korábban már előadottak alapján, esetemben nem alkalmazható. A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósági döntésben foglaltakat valamelyest átfogalmazva, illetve a fent hivatkozott, fellebbezésem tartalmára

Záradék: Az irat elektronikus iratról készített
papír alapú másolat.

2022 -03- 21

P.H.

érdemben nem reagáló, azt érdemben nem vizsgáló tartalommal áttemelte a másodfokú döntés indokolásába.

A Bv. tv. 2020. évi CL. törvény 17. §- ával beiktatott, 2021. január 01. napjától hatályban lévő 75/B. § (5) bekezdése szerinti kártalanítási kérelem vonatkozásában a törvényhely úgy jelöli meg a jogvesztő határidőt, hogy az az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények megszűnésétől számított hat hónapon belül nyújtható be. Ügyemben a Bv. tv. azon törvényhelyei alkalmazandóak, melyek olyan volt fogvatartotti kártalanítási kérelmekre vonatkoznak, amelyek esetében az EJEH-hez került kérelem benyújtásra 2017. január 01. napját megelőzően. A Bv. tv. 436. § (10) és (11) bekezdések együttes értelmezése alapján álláspontom szerint esetemben tehát a jogvesztő határidő a fent hivatkozott Bv. tv. 75/B. § (5) bekezdése alapján az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények tényleges megszűnését követő hat hónap.

Az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bíróság kérelmemet elkésettség okán érdemi vizsgálat nélkül utasította el. Érdemi vizsgálat nélkül az sem vizsgálható, hogy egyáltalán meddig állt fenn olyan jogsértő állapot, mely a kártalanítási kérelem előterjesztését egyáltalán értelmezhetővé teszi. Ennek okán felmerül a kérdés, hogy a Törvényszék – érdemi vizsgálat nélküli elutasításra hivatkozva – mire alapította e számítását. Részletes számítás tartalmazó indokolás hiánya arra enged ugyanis következtetést, hogy a jogvesztő határidő kiszámítására megalapozatlanul és következtelenül, tények és bizonyítékok hiányában került sor, mely során egyszerűen csupán a kártalanítás iránti kérelem intézményét törvénybe iktató jogszabályhely hatálybalépését – azaz 2017. január hó 01. napját – vették alapul a számításnál. E gyakorlat törvénysértő és jogellenes, és általa szintén sérül tisztességes eljárásához való jogom, továbbá kiüresíti a Bv. tv.- ben intézményesített, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítás iránti igény alapvető célját és rendeltetését, mivel ily módon minden egyes, még fogva tartásban lévő, alapvető jogaiban és emberi méltóságában sérült személy kártalanítás iránti igénye érdemi vizsgálat nélkül lenne elutasítható azzal, hogy a jogvesztő határidő minden esetben 2017. január hó 01. napjától kezdődik. A vonatkozó törvényhely, illetve maga a kártalanítási kérelem egyértelműen nem arra szolgál, hogy a bíróságok a fogva tartottak hátrányára szóló jogértelmezés által megkerüljék a jogszabályi rendelkezést, ezzel elkésettség okán elutasítva kérelmüket, miközben a kártalanításra, mint nem vagyoni kompenzációra ők alapvető jogaik sérelmének okán jogosultak lennének.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A fentiek alapján ügyemben nem érvényesült hatékonyan jogorvoslathoz való jogom, illetőleg független és pártatlan bírósági döntés ügyemben nem született, ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljárásához való jogom sérült, mivel a másodfokú bírósági döntés álláspontom szerint nem független és pártatlan, és az abban foglalt jogértelmezés, illetve törvényhely-értelmezés esetemben nem alkalmazható.

A Bv. tv. 2020. évi CL. törvény 17. §- ával beiktatott, 2021. január 01. napjától hatályban lévő 75/B. § (5) bekezdése szerinti kártalanítási kérelem vonatkozásában a törvényhely úgy jelöli meg a jogvesztő határidőt, hogy az az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények megszűnésétől számított hat hónapon belül nyújtható be. Ügyemben a Bv. tv. azon törvényhelyei alkalmazandóak, melyek olyan volt fogvatartotti kártalanítási kérelmekre

2022 -03- 2 1

P.H.

vonatkoznak, amelyek esetében az EJEB-hez került kérelem benyújtásra 2017. január 01. napját megelőzően. A Bv. tv. 436. § (10) és (11) bekezdések együttes értelmezése alapján álláspontom szerint esetemben tehát a jogvesztő határidő a fent hivatkozott Bv. tv. 75/B. § (5) bekezdése alapján az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények tényleges megszűnését követő hat hónap.

Az alkotmánybírói gyakorlat korábban a jogállamiságból és a független, pártatlan bírósághoz való jogból levezetve érvényesítette a tisztességes eljáráshoz való jogot. Ezt az eljárást egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni, ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan, avagy nem tisztességes [6/1998. (III. 11.) AB határozat]. A tisztességes eljáráshoz való jog több garanciális szabályból áll. A tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai különösen: a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága, a tárgyalás nyilvánosságának és a bírői döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, a bírői függetlenség és a pártatlanság kívánalma, továbbá az észszerű határidőn belüli elbírálás követelménye [3216/2020 (VI. 19.) AB határozat]. A bíróságnak az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal kell megvizsgálnia és ennek értékeléséről határozatában számot adnia [7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34] és Indokolás [26]]. A tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog sérelmét eredményezheti ugyanis olyan eljárásjogi vagy anyagi jogi szabály megsértése, amely az eljárás valamelyik szereplője számára többletjogosultságot biztosít, vagy őt éppen valamilyen fennálló jogától, vagy jogosultságától fosztja meg, olyan kérdések tekintetében, amelyek érdemben befolyásolják, elnehezítik vagy akár el is lehetetlenítik a bizonyítást, megváltoztatva ezzel az eljárás végkimenetelét [3216/2020 (VI. 19.) AB határozat].

Az Alaptörvény XVIII. cikk (7) bekezdés alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A fentiek alapján ügyemben nem érvényesült hatékonyan jogorvoslathoz való jogom, illetőleg független és pártatlan bírósági döntés ügyemben nem született, ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogom sérült, mivel a másodfokú bírósági döntés álláspontom szerint nem független és pártatlan, és az abban foglalt jogértelmezés, illetve törvényhely-értelmezés esetemben nem alkalmazható.

Az igazságszolgáltatás olyan egyedi jogvitát véglegesen eldöntő, egyéni jogsérelmet megállapító és azt helyreállító közhatalmi tevékenység, amely állami jogalkalmazás útján, a törvényesség, az eljárásban érintett személyek jogainak tiszteletben tartása mellett megvalósítja az általános jogvédelem rendszerét. Az ügyemben eljáró elsőfokú és másodfokú bíróság érdemi vizsgálat nélkül utasította el kártalanítás iránti kérelmem azzal, hogy a kártalanítás iránti kérelmem benyújtásának jogvesztő határideje 2017. január hó 01. napja volt. Részletes számítást tartalmazó indokolás hiánya arra enged következtetést, hogy a jogvesztő határidő kiszámítására megalapozatlanul és következtelenül, tények és bizonyítékok hiányában került sor, mely során egyszerűen csupán a kártalanítás iránti kérelem intézményét törvénybe iktató jogszabályhely hatálybalépését – azaz 2017. január hó 01. napját – vették alapul a számításnál. A Bv. tv. 2020. évi CL. törvény 17. §- ával beiktatott, 2021. január 01. napjától hatályban lévő 75/B. § (5) bekezdése szerinti kártalanítási kérelem vonatkozásában a törvényhely úgy jelöli meg a jogvesztő határidőt, hogy az az alapvető jogokat sértő

2022 -03- 2 11

P.H.

elhelyezési körülmények megszűnésétől számított hat hónapon belül nyújtható be. Ügyemben a Bv. tv. azon törvényhelyei alkalmazandóak, melyek olyan volt fogvatartotti kártalanítási kérelmekre vonatkoznak. A Bv. tv. 436. § (10) és (11) bekezdések együttes értelmezése alapján ügyemben tehát a jogvesztő határidő a fent hivatkozott Bv. tv. 75/B. § (5) bekezdése alapján az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények tényleges megszűnését követő hat hónap. Az eljáró elsőfokú és másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a jogsértő elhelyezési körülményeim tényleges megszűnésének időpontját, amely időponttól a kártalanítási kérelmem előterjesztésére nyitva álló jogvesztő határidőt számítania kellett volna a Bv. tv. vonatkozó törvényhelyei alapján. Ezzel sérült tisztességes eljáráshoz való jogom – ezen belül pártatlan és független bírósághoz, illetve döntéshez való jogom. Az egyéni jogsérelmem orvoslására ily módon bírósági úton lehetőségem sem volt.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]}. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvoslhatóságát. A jogorvoslatot elbíráló szervnek feltétel nélküli kötelessége, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják. A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog – esetleg alapjog – tényleges sérelmének a bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés. {3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [16]–[17]}. [9/2017. (IV. 18.) AB határozat].

Kiemelendő, hogy az eljáró bíróság alkotmányos kötelezettsége lett volna az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján, hogy a törvényesség, az eljárásban érintett személyek jogainak tiszteletben tartása mellett megvalósítsa az általános jogvédelem rendszerét.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséhez – a jogorvoslathoz való jog alkotmányos alapelvehez – kapcsolódóan előadom, hogy a Bv. tv. által biztosított jogorvoslathoz való jogom érvényesítésére – amely a kártalanítás iránti kérelem jogintézményében testesül meg jogsérelmem hatékony kompenzációjaként – a fentiekben kifejtettek alapján egyáltalán nem volt lehetőségem az ügyemben eljáró bíróságok döntése okán. A tisztességes eljáráshoz való, illetve a jogorvoslathoz való alkotmányos alapjogokból levezetett, a tisztességes, független és

pártatlan bírósági eljáráshoz, illetve döntéshez való, valamint a jogorvoslathoz való alapjogsérelmem abból ered tehát, hogy az ügyemben eljáró bíróság egyedül a Bv. tv.-ben intézményesített, a jogsértő elhelyezési körülményeim okán engem megillető egyetlen kompenzáció lehetőségétől megfosztott, ezzel egyetlen olyan jogosultságomtól – a kártalanításhoz való jogosultságomtól – fosztott meg, amely folytán jogsérelmem kompenzációjára sor kerülhetett volna.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

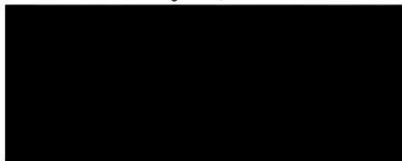
3/1. Nyilatkozatok:

- 1.) Nyilatkozom, hogy nem kezdeményeztem a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági döntés végrehajtásának felfüggesztését.
- 2.) Nyilatkozom, hogy a jelen alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá. Az általam aláírt adatkezelési nyilatkozatot jelen alkotmányjogi panaszomhoz mellékelten csatolom (M/6.).

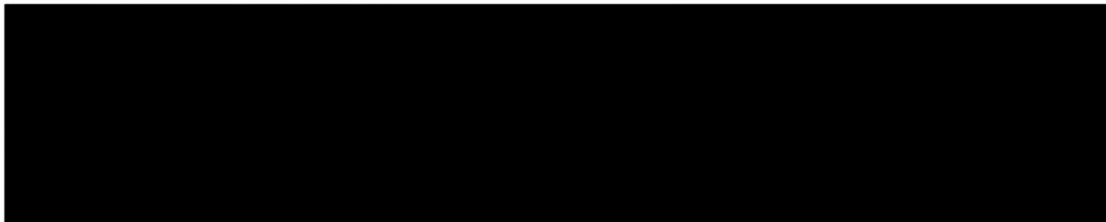
3/2. Melléletek:

- M/1. Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya
- M/2. Elsőfokú bírósági végzés (érintettséget alátámasztó dokumentum)
- M/3. Fellebbezés
- M/4. Fellebbezés kiegészítés és pontosítás
- M/5. Másodfokú bírósági végzés (érintettséget alátámasztó dokumentum)
- M/6. Adatkezelési nyilatkozat név nyilvánosságra hozataláról

Kelt: Budapest, 2022. hó február hó 07. napján

indítványozó

Záradék: Az irat elektronikus iratról készített
papír alapú másolat.

2022 -03- 21

P.H.

dr. Palotai Dániel

dr. Palotai Dániel

ügyvéd

indítványozó jogi képviselője

(dr. Palotai Dániel Ügyvédi Iroda: [redacted])

